UUTISET

Esittelen komission arvion Suomen talouden tilasta 25. helmikuuta. Sitä ennen siitä ei ole uutta sanottavaa. **TALOUSKOMISSAARI OLLI REHN**

Rehn aloittaa kampanjoinnin ja jää virkavapaalle

Verkkouutiset kertoo talouskomissaari **Olli Rehnin** (kesk.) jäävän virkavapaalle Euroopan komissiosta huhtikuun alkupuolella ja keskittyvän henkilökohtaiseen sekä Euroopan parlamentin liberaaliryhmä Alden eurovaalikampanjointiin.

Euroopan komission ohjesäännön mukaan aktiivista roolia vaalikampanjassa tekevien on vetäydyttävä komission työstä koko aktiivisen osallistumisen tai vähintään kampanjan keston ajaksi.

Rehn on Alden toinen kärkiehdokas.

Rehnin mukaan Suomessa on keskusteltu Aldesta vanhentunein tiedoin.

Rehn sanoo, että kommentaattorit ovat nojanneet Wikipediassa olleeseen kymmenen vuotta vanhaan ohjelmaan. Ryhmän kanta on hänen mukaansa muuttunut esimerkiksi maatalouspolitiikassa.

Hän korostaa, että Alde ei enää yksiselitteisesti aja EU:ta kohti syvempää integraatiota. Tiivistäminen on kuitenkin tarpeen talous- ja rahaliiton saralla.

Alde suhtautuu vaaliohjelmassaan kriittisesti maataloustukiin.

”Maataloustuet EU:n ulkopuolisissa maissa vääristävät eurooppalaisten maanviljelijöiden asemaa. Tästä syystä tuemme maataloustukien pienentämistä maailmanlaajuisesti ja EU:n maatalouspolitiikan uudistamista tehokkaammaksi ja kilpailukykyisemmäksi”, ohjelmassa kirjoitetaan.

Rehn on ollut yhteydessä Suomen hallitukseen velan taittamisesta.

”Esittelen komission arvion Suomen talouden tilasta 25. helmikuuta. Sitä ennen siitä ei ole uutta sanottavaa.”

Marraskuussa Rehn varoitteli Suomea jopa EU-komission sakosta, jos julkistaloutta ei vakauteta.

MT-STT

Sopeuttamisen aikataulusta päätetään maaliskuussa

Hallituspuolueista neljä on valmis lykkäämään kolmen miljardin euron sopeutuksia seuraavalle hallituskaudelle. Kristillisdemokraatit ja kokoomus eivät ole vielä päättäneet kantaansa.

MARTTI KAINULAINEN/LEHTIKUVA

Perussuomalaisten Jari Lindström saapui eduskunnan puhujakorokkeelle keskiviikkona ensimmäistä kertaa eduskuntaryhmän puheenjohtajana. Hän jännitti hieman, mutta selviytyi hyvin. Soinimaisia letkauksia ei kuultu.

Suomen taloutta pitäisi sopeuttaa kolmella miljardilla eurolla. Summasta puolueet ovat melko lailla samaa mieltä, mutta aikataulusta eivät.

Keskiviikkona eduskunnan kevätkauden avausistunnossa selvisi, että sosiaalidemokraatit, vihreät ja vasemmistoliitto lykkäisivät sopeuttamista kunnes talouden ajat paranevat. Kristillisdemokraateilla ei ollut mielipidettä ja kokoomus ei ole päättänyt kantaansa.

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) totesi, että ajoitus on harkittava tarkoin ja päätöksiä tehdään maaliskuun kehysriihessä. Hän ei myöskään myöntänyt harkitsevansa lykkäystä.

”Budjettisopeutuksen kokoluokka ei muutu, vaikka sopeuttamista siirrettäisiin parilla vuodella”, Katainen täsmensi.

Lykkäyspuheet aloitti valtiovarainministeri **Jutta Urpilainen** (sd.) viime viikolla.

Aikataululla on väliä, sillä sopeuttaminen on viimeinen työkalu, jolla voidaan pitää kiinni hallitusohjelman lupauksesta kääntää Suomen velkaantuminen laskuun tällä vaalikaudella.

Jotta velkaantuminen laskisi nykyisen hallituksen aikana, pitää sopeutuspaketti lyödä lukkoon maaliskuun 24. ja 25. päivän kehysriihessä.

Tiukimmin sopeuttamisen siirtämiseen suhtautuu ruotsalainen kansanpuolue.

Luopuuko hallitus velkatavoitteesta?

Keskustan **Kimmo Tiilikainen** kysyikin, aikooko hallitus luopua tavoitteestaan kääntää velka laskuun. Oman puolueensa kantaa säästöjen ajoittamisesta hän ei kertonut.

Hallitus on jo aikaisemmin luopunut ohjelman tavoitteesta supistaa valtiontalouden alijäämä alle yhteen prosenttiin bruttokansantuotteesta. Nyt alijäämä on noin 3,5 prosenttia.

Sopeuttamisen lykkäystä pohditaan, koska väärin ajoitetut toimet heikentävät varovasti päätään nostavaa talouden elpymistä.

Katainen arvioi, että kolmen miljardin euron säästöt leikkaisivat talouden kasvusta 0,75–1,5 prosenttiyksikköä.

Sopeutus tarkoittaa verojen korottamista ja kulujen karsimista. Toimien suhteesta päätetään maaliskuussa. Edellisen kerran sopeutettaessa puolet yritettiin säästää menoista ja puolet saada veroja korottamalla.

Perussuomalaisten vasta valittu ryhmänjohtaja **Jari Lindström** sanoi, että säästöt on jaettava useammalle vuodelle.

Perussuomalaiset haluavat lisää turvetta

Katainen peräsi oppositiolta tarkkoja laskelmia siitä, miten kolmen miljardin sopeutus saadaan aikaan.

Lindström tarjosi keinoiksi energiapolitiikan täyskäännöstä, yrittämisen tukemista ja kansallisen edun puolustamista EU:ssa.

”Turpeen ja puuhakkeen vero pitää palauttaa 2012 tasolle ja uusia lupia soille myöntää. Windfall-vero pitää perua, syöttötariffien sijaan tarvitaan investointitukia”, Lindström avasi energiapolitiikan muutosta.

Myös Tiilikainen peräsi uusiutuvan energian aseman helpottamista.

Opposition nyt antamat ehdotukset eivät kuitenkaan Kataiselle riittäneet.

Mutta ei Tiilikainenkaan ollut tyytyväinen Kataisen esitykseen.

”Odotimme, että pääministeri olisi ilmoituksessaan kertonut toimenpiteet, joilla velkaantuminen taitetaan ja työpaikkoja synnytetään. Näin ei käynyt”, Tiilikainen sanoi.

AIMO VAINIO

KOMMENTTI

Toivotan voimia seuraavalle hallitukselle

Toivon ensi vuoden eduskuntavaalien jälkeen valittavalle hallitukselle voimia ja jaksamista, sillä joudutte ratkaisemaan Suomen velkaongelman. Nykyinen hallitus ei sitä ratkaise, selvisi keskiviikkona eduskunnan avauskeskustelussa.

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) ei nimittäin noussut puolustamaan vaadittavan kolmen miljardin euron sopeuttamisen aikataulua.

Kataisen löysä vastaus oli, että sopeuttamisen ajoitus pitää harkita tarkkaan.

Näin valtiovarainministeri **Jutta Urpilaisen** (sd.) viikko sitten tekemä aloite sopeuttamisen lykkäämisestä jäi voimaan.

Tiukan aikataulun puolustaminen on nimittäin myös puolustuspuhe hallitusohjelman lupaukselle velkaantumisen kääntämisestä laskuun.

Nopea sopeuttaminen on ainoa työkalu ratkaista velkaongelma tämän hallituksen aikana, sillä talous ei kasva riittävän nopeasti.

Vaan mitenpä Katainen hallitusohjelmaa puolustaisi, kun hallitustoverit ovat valmiita lykkäämään sopeuttamista.

Sopeuttamisen lykkääminen tarkoittaa velkaongelman siirtämistä seuraavalle hallitukselle.

AIMO VAINIO

Viljelijöitä eläkkeelle vähemmän kuin 2012

Viljelijät poikkesivat muista suomalaisista, jotka viime vuonna innostuivat enenevästi jäämään eläkkeelle. Viljelijöitä jäi eläkkeelle toistasataa vähemmän kuin edellisvuonna.

Myel-vakuutetuista jäi eläkkeelle hieman yli 4 900 henkilöä. Valtaosa on viljelijöitä. Henkilöinä luku on 130 vähemmän kuin vuonna 2012.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen Melan eläkkeissä oli lisäystä vain luopumistuessa. Sille siirtyi kymmenen henkilöä edellisvuotta enemmän. Vanhuuseläkkeelle jäi sata vähemmän kuin edellisvuonna.

Aktuaari **Jorma Kinnunen** ei pidä ihmeenä Melan eläkkeelle siirtymisiä. Myel-vakuutettujen määrä vähenee. Viime vuoden lopussa heitä oli 2 886 vähemmän kuin edellisvuonna.

Mela vakuutti viime vuoden lopussa 70 448 maanviljelijää, kalastajaa, poronhoitajaa ja apurahan saajaa. Melan eläkeläiset vähenivät liki 4 600:lla. Heitä oli 137 462 loppuvuonna.

Myel-vakuutettuja siirtyi työeläkkeelle

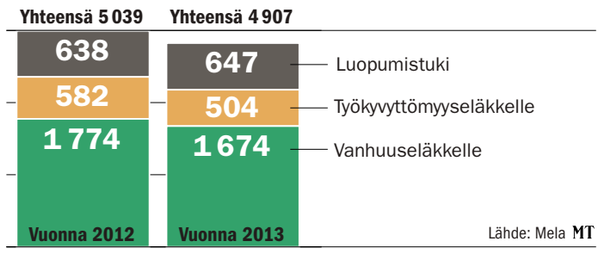

Eläkehalut lisääntyivät yleisesti

Suomalaisia siirtyi työeläkkeelle viime vuonna 73 300. Tämä on 4 000 eläkkeensaajaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Vanhuuseläkkeelle jäi ensi kertaa yli 50 000 ihmistä.

”Valtaosa eli yli 70 prosenttia siirtyi suoraan vanhuuseläkkeelle”, johtaja **Mikko Kautto** Eläketurvakeskuksesta ruotii työeläkeläisten joukkoa.

Kautto näkee eläkehalujen taustalla työllisyyden heikkenemisen. Vanhuuseläke turvaa toimeentulon suurimmalle osalle. Työnantajat palkkaavat nyt siksi muita kuin eläkeikäisiä.

Työkyvyttömyyseläkkeissä raportoidaan myönteisiä lukuja. Työttömyyseläkkeelle siirtyi työelämästä 20 000 henkilöä. Heistä 504 oli viljelijöitä, useita kymmeniä vähemmän kuin edellisvuonna.

”Suomalaiset elävät suhteellisen terveinä ja työkuntoisina eläkeikään asti”, kehityspäällikkö **Jari Kannisto** Eläketurvakeskuksesta iloitsee.

Terveyshuolto ja työterveyshuolto auttavat. Hyvä ruoka edistää terveyttä. Työelämä tarvitsee kehittämistä, viihtyvyyttä ja joustoja, jotta ikääntyneet jaksavat vielä 63 ikävuoden jälkeenkin.

”Suomalaisten halutaan jatkavan työelämässä entistä pitempään”, Kannisto huolehtii.

Elinikä pidentää työelämässä oloa

Työkyvyttömyyseläkkeelle joutui 25 500 suomalaista viisi vuotta sitten. Eläkkeelle siirtymisten ennätysvuosi oli 2009. Silloin tuli liki 80 000 uutta eläkeläistä vuoden aikana.

Kannisto uskoo vuoden 2009 ennätyksen pysyvän. Suuret ikäluokat alkavat olla eläkkeellä. Varhaiseläkkeitä kuten työttömyyseläke ja yksilöllinen varhaiseläke järjestelminä lopetettiin.

Suomalaisten elinikä piteni viime vuonna 0,3 vuotta yhdessä vuodessa. Elinikä nousi viisi vuotta 20 vuodessa. Pitenemistä odotetaan edelleen.

Kannisto ajattelee, että työelämässä käytettäisiin ainakin puolet elinikää pidentävästä ajasta. Tämä turvaisi hyvinvointivaltiota. Samaa pohtivat hallitus ja työmarkkinajärjestöt. Eläkkeistä odotetaan esityksiä loppuvuonna.

”Eläkeuudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2017.”

Eläketurvakeskuksessa lasketaan 25-vuotiaille eläkeiän odotteeksi keskimäärin 60,9 vuotta. Tämä on sama kuin viime vuonna. Kymmenessä vuodessa eläkeikä on noussut kaksi vuotta. Tavoite on 62,4 vuotta vuonna 2025.

”Vanhuuseläkkeen ikärajat ovat keskeinen kysymys, jota eläkeneuvottelijat arvioivat”, Kannisto sanoo.

Viljelijöiden laskettiin viime vuonna jäävän eläkkeelle keskimäärin 61,3 vuoden iässä ja nyt 61,2-vuotiaina, kun luopumistukea ei huomioida. Kun se huomioidaan, eläkeiäksi odotetaan viljelijöillä 60,5 vuotta.

JUHANI VIITALA

Verojen osuus sopeutuksesta kolme neljännestä

Valtiontalouden alijäämän vuoksi tehtävät miljardisopeutukset jakaantuvat hallituksen mukaan tasan säästöjen ja verojen korotusten kesken. Elinkeinoelämän keskusliitto (EK) arvioi kuitenkin, että verojen osuus on todellisuudessa jopa kolme neljännestä.

Suurempi verojen osuus johtuu siitä, että kun valtio ”säästää” kuntamenoissa, kunnat korvaavat puuttuvan rahamäärän nostamalla veroja.

EK:n johtaja **Jussi Mustonen** totesi liiton suhdannebarometritilaisuudessa keskiviikkona, että uusille veronkorotuksille ei enää ole tilaa lainkaan, ettei kysyntä heikkene.

Sen sijaan pitää hakea pysyviä säästöjä rakenneuudistuksista, palvelujen tehostamisesta, tuottavuuden kasvusta ja julkisten menojen hillinnästä.

Valtion velkasuhteen taittamisesta täytyy pitää kiinni eli säästöistä ei Mustosen mielestä pidä antaa periksi. Toimia voidaan kuitenkin jaksottaa myöhempiin aikoihin, kunhan päätökset tehdään nyt.

Orastavia kasvun merkkejä

Barometrin mukaan yritykset eivät odota suhdannetilanteen juuri paranevan tämän vuoden alkupuolella.

Orastavia kasvun merkkejä kuitenkin näkyy: Teollisuudessa uusien tilausten lasku on pysähtynyt, ja tuotannon ennakoidaan lähikuukausina kasvavan aavistuksen. Myöhemmin keväällä kasvun odotetaan vauhdittuvan.

Synkin tilanne on rakentamisessa, jossa melkein joka neljäs yritys odottaa tilanteen vielä heikkenevän.

EK:n pääekonomistin **Penna Urrilan** mukaan varovaiset kasvuodotukset ovat nyt hieman aiempaa vankemmat. ”Kansainvälisen talouden näkymä on kohtalainen.”

Teollisuuden yleisiä suhdannenäkymiä lähikuukausina mittaava saldoluku oli tammikuussa -7 (lokakuussa -8). Tammikuussa 15 prosenttia teollisuusyrityksistä odotti suhdanteiden vahvistumista kuluvan vuoden alkupuolella ja 23 prosenttia ennusti synkkenevää.

Rakentamisen saldoluku oli tammikuussa -16 (lokakuussa -25) ja palvelualojen -2 (lokakuussa -14).

JOUKO KYYTSÖNEN